

INVESTIČNÍ MÁGOVIA

V seriáli Investiční mágovia vám predstavujeme vizionárov, ktorí dokázali vybudovať úspešné impérium a stali sa vzorom pre mnohých ekonómov. Dnes John D. Rockefeller, ktorý zarobil miliardy na biznise s ropou.

Prvý americký miliardár

John D. Rockefeller, americký priemyselník a filantrop, sa stal symbolom úspešného podnikania, bohatstva a filantropie. Dožiť sa sto rokov, ako plánoval od malička, sa mu síce tesne nepodarilo, druhý svoj cieľ – prekonať psychologickú hranicu 100-tisíc dolárov – však zvládol mnohonásobne. Stal sa totiž prvým miliardárom v Spojených štátoch amerických. Historici odhadli jeho majetok prepočítaný na dnešné peniaze približne na 420 miliárd eur, čím sa zaradil na tretie miesto najbohatších ľudí tisícročia. Bill Gates s majetkom 167 miliárd eur skončil až trinásty.

Podnikavý bol už v detstve

John D. Rockefeller sa narodil 8. júla 1839 v Richfórd v štáte New York a jeho podnikateľské vlohy sa začali prejavovať už v detstve. Prvé peniaze, 50 dolárov, sa rhu podarilo zarobiť predajom maľovaných kamienkov ostatným deťom. V 16 rokoch v Clevelande získal seriózne ekonomické vzdelanie, absolvoval účtovnícky kurz a zamestnal sa ako účtovník. Ako 20-ročný založil prvý veľkoobchod. Keďže mal seriózne vystupovanie a vedel si získavať obchodných partnerov, v roku 1863 stavil peniaze na ropu.

Na rope zarobil miliardy

Aj v podnikaní s ropou sa prejavil ako šikovný obchodník, ktorý ve-

del dohodnúť výhodné podmienky prepravy a získal veľký náskok pred konkurenciou. V roku 1870 založil spolu s bratom Williamom a partnermi spoločnosť Standard Oil Company. Tá sa doslova stala predátorom na trhu s ropou. Skupovali konkurenčné firmy a toho, kto jeho ponuku odmietol, sa snažili priviesť k bankrotu. V priebehu desiatich rokov dokázala jeho firma ovládnuť trh s ropou v Spojených štátoch amerických, pričom kontrolovala asi 90 percent trhu. Od ropných polí, ťažby, dopravy, až po spracovanie.

Chcel vytvoriť firemný kolos

V roku 1881 sa s partnermi rozhodli spojiť 40 nimi ovládaných firiem do jedného veľkého kolosu s cieľom vytvorenia jednotnej výroby, cenovej a distribučnej politiky. John D. Rockefeller tak vytvoril prvý trust na svete. Konkurencia mu však tieto jeho monopolné praktiky začala vytýkať a vyvinula tlak na vznik antitrustových zákonov. Po viacerých súdnych sporoch až v roku 1911 Najvyšší súd Spojených štátov amerických s konečnou platnosťou rozhodol o rozdelení trustu, ktorý sa rozpadol na 35 menších spoločností. Ironiou bolo, že z násilného rozdelenia firmy vyšiel ešte bohatší ako kedykoľvek predtým. Stále totiž vlastnil značné podiely v nástupných

spoločnostiach, ktorých akcie výrazne narástli. Medzi ne patria napríklad firmy ConocoPhillips, Chevron či Amoco.

Prejavil sa ako filantrop

Rockefeller časť zarobených peňazí daroval cirkvi, stál za obrovským vzostupom Chicagskej univerzity, ktorej dal 80 miliónov dolárov, v New Yorku založil Rockefellerov inštitút pre medicínsky výskum a nadáciu, ktorej daroval štvrtinu svojho „rozprávkového“ bohatstva. John D. Rockefeller zomrel 23. mája 1937 v Ormond Brach na Floride, pričom rozdal väčšinu svojho majetku. Z úspechov jeho dynastie však jeho príbuzní ťažia dodnes, podnikajú v ťažobnom priemysle, energetike, bankovníctve, železničnej i lodnej doprave. Posledné informácie z mája tohto roka hovoria o tom, že dve najznámejšie dynastie finančníkov v Európe a USA, Rothschildovci a Rockefellerovci, spojili sily a spolupracujú pri správe majetku. (zk, van)

Snímka: archiv

Prečo obdivujem Johna D. Rockefellera

Branislav Kachnič,
Team Manager
Partners Group SK

Najzaujímavejším rozmerom ich úspechu je ľudskosť. Napriek tomu, že Rockefellerovci boli vždy tvrdí obchodníci s dôrazom na detail a vlastnili obrovské majetky, nikdy nestratili ľudskú tvár. Klient a spoločnosť boli vždy na prvom mieste. Dôkazmi môžu byť miliónové dary a investície do parkov, univerzít, na dobročinné akcie i do výskumu. Pozoruhodné je, že Standard Oil mal kedysi 90-percentný podiel na trhu, a teda ako monopol si mohol

robiť, čo chcel, nikdy netlačil na rast cien. Ceny počas jeho domnacie boli dokonca štyrikrát nižšie ako pred jeho vznikom. J. D. Rockefeller vravieval: „Nepoznám nič tak opovrhnutiahodné, ako zarábať peniaze len s cieľom peňazí.“

Čím vás inšpiroval?

Rockefellerovci vždy výrazne diverzifikovali majetok do rôznych oblastí, čím chránili svoje impérium a využívali potenciál celého trhu. Každá investícia bola orientovaná na budúci rast a posilňovanie pozície na trhu. Či už to bolo skupovanie konkurencie, investície do znižovania nákladov, do technológií či do ľudí. Jeden detail ma ovplyvnil už dávno – J. D. Rockefeller si vždy písal malú účtovnú knihu, kde si značil všetky príjmy a výdavky. Práve to ho viedlo k šetreniu a investíciám do charity.